

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratr[is] Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Quarto monstratus e[st] in specie lingua[rum] ignea[rum].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. pro festo p̄te. De mysterio

lumba mea et vñi. Glo. Fouēs mibi pullos meos infusoē spūsceti. in foramini petre: Glo. i. in ch̄ri vulnerib⁹. Quoꝝ vñi q̄ deuota p̄eplatio nos inflamare debet ad amorem dei cui⁹ cā p̄cipua in nobis est spiritus sanctus.

Sedō mōstratus ē spūritus sanctus in specie nubis lucide. Vbi notandum q̄ nubes a terra eleuat refrigeriū p̄stat. et pluviā generat. H̄ spūscetus q̄s replet. Primo a terra eleuat p̄ spēp̄tus terrenoꝝ et affectionē supnoꝝ. Ezech. viii. Eleuavit me spūs inter celū et terrā et eduxit me in hierlm in visione dei. Lū. i. q̄ hoi sapiūt diuina et celestia: et despiciat terra et carnalia: signū est p̄tīe spūscant. Ro. viii. Qui sūm caro q̄ carnis sunt sapiunt: q̄ aut sūm spūm q̄ spūs sunt sapiūt. Luxa h̄ dī Gal. v. Fructus spūs sunt charitas: gaudium. Sedō refrigiū p̄stat contra incētuā vicioꝝ. H̄ spūscetus vocatur aqua q̄ habet vim refrigeratiā. Joā. vii. Flumina de vētre ei⁹ fluēt aq̄ viue. Hoc aut dicit dī spūscētō q̄ accepturi erāt cēdētes in eū. Hec ibi. Sicut itaq̄ dī Ro. viii. Ipse spūs adiuuat infirmitatē nr̄am fortificādo vīc̄ et rētationes. Tertio pluviā lachrymā generat. Dī. Fabilis spūs ei⁹ et fluē aque. s. lachrymā gemēdo vīc̄ p̄ p̄ctis. ut s. dixim⁹. et p̄ dilatōe partie celestis quēadmodū gemebat p̄ p̄pheta spūscētō plen⁹ dī. H̄eu mibi q̄ incoſtus me⁹ plongar⁹ est.

Tertio mōstratus ē in specie flatus. Vbi notandum q̄ statutus leuis est: calidus: et ad respirādū necessarius. Sic itaq̄ spūscetus leuis. i. velox est ad se diffundendū. Glosa sup̄ellō. Fact⁹ est repente de celo sonus zc. Nescit tarda molimina spūsceti grā. Sedō calidus ē ad inflammandū. Lū. xij. Ignē veni mittere in terrā: et qd̄ volo nisi vt ardeat. H̄ et austro vento calido p̄parat. Lan. iiii. Surge aquilo: et veni austro p̄ta horum meū. H̄ dicis Rom. xij. Spū seruētes. Sicut itaq̄ calor naturalis signū est vite nature. Sic calor spūalis signū est vite grē. Aug. Vita anime amor est dei sui et p̄sum: q̄ non amat mortu⁹ est. Bre. Probatio scitatis nō est signa facere: sed yñūquēz vt se dirigere. Aug. Dilectio sola discernit inter filios dei et filios diaboli. Tertio est necessarius ad respirandū. Adeo q̄ p̄ce necessarius est homi stat⁹ q̄ si ad horā subtrahēret: h̄o continuo moreret. Sic et de spūscēto intelligendū q̄ ad vitā spūnalem. Ps. Auferes spūm eoꝝ et deficiet et in puluerē suū reuertent. Emittit spūm tuū et crebat zc. Et Jo. vij. Spūs est q̄ viuificat. Fact itaq̄ spūscetus eos respirare sep̄ ad cor redēndo i quib⁹ habitat. Unū freqū p̄fēcē discessio et redargutio nō solū dī p̄catis mortaliō: sedetia de venialib⁹: signū ē p̄tīe spūscant. Ut em̄ spūscētō opt̄ponit p̄cto mortali: sic feruor charitas: q̄ est a spūscētō oponit veniali. Joā. minima p̄peti palea intra cor qd̄ possidet non patet resideret statim igne subtilissime circuū ve dicit Greg. in mora. Si q̄ post dictū r̄f̄act⁹ vel cogitatu h̄o discutit/ vtz in alq̄ deliq̄t: hoc est signū spūscant. Aplus. j. Lop. xi. Si nos in terpos diudicaremus: nō vīc̄s iudicaremur. Bern. Diligit dī se p̄sidrat et sine dissillatōe diudicat seip̄z

Quarto monstratus ē in specie linguāz ignear⁹. Super⁹ aut̄ in p̄mo p̄ncipali mysterio sedō articulo dī rimus q̄re apparet in specie ignis: et ibi etiā dicta est rō sūm Bern. q̄r apparet in specie lingue ignee. Hic aut̄ spealiter dī alter⁹ mēbii. Et p̄ter rōem illā literales vīc̄ q̄ ad hoc venit spūscētō sup̄ aplos et possent loquī varijs linguis et sic p̄dica gnabim⁹ tres alias rōneas mysticas. **P**rima est ppter gubernāde lingue diffūltatē ppter quā specialit̄ indiger modē r̄amis spūsceti. Iac. ii. Om̄is natura bestiāz et serpentū et voluc̄p et ceterop̄ domat et domita sunt natura hūana: lindū guam aut̄ null⁹ hoīm domare pōt: est cī inquietū malū et plena veneno mortifero. Hec ibi. H̄o bene dicit Eccl. xxvii. Attē de ne forte labaris in lingua et cadas i cōspectu inimicoꝝ insidiantū tibi. p̄sol uer. xvij. Dors et vita in manus lingue **S**edō rō est ppter lingue bñ gubernat

cōsideratīe dispositōis Fo. LXIII

te vtilitate. Multa em̄ bona sūt p̄ lingua bene gubernatā allos instruēdo; p̄pria pecata p̄fēdō: deū laudādo r̄c. Jac. iij. In lingua benedicū deū celi. Louenīter igit̄ apparet sp̄issanc̄ in specie lingue ut p̄ ho significare qm̄ lingua indiget gubernari et dirigi a spiritu sancto. **L**etitia r̄o est p̄pter lingue male gubernate p̄ ueritate; p̄pter quā remendā optet lingua a sp̄ui antro gubernari. Apparet autē queritas lingue male gubernate p̄ptra. **P**rimo q̄ destruit or̄ opus virtuosum sicut modicū venēnū ifusū i vas vini. q̄ sic dicit Jac. iij. Est em̄ inq̄etū malū r̄ pie na veneno mortifero. Et Prouerb. xxv. Os lubricū ogarū ruinas. Et Jac. i. Si q̄s putat se religiosum esse nō refrenans linguā suā sed iudecēs cor suū: hui⁹ vana est religio. Et Prouerb. xxv. Sicut urbs patens r̄ absq; muroꝝ ambitu: sic hō qui no pōt in loquendo cobire sp̄m suuꝝ. Ber Lingua in lubrico posita lata r̄ tenuis oī p̄mū instrumentuꝝ ad euacuādū cor. Hec ille. Un̄ sensibl̄r videm⁹ q̄ hoies linguo si sunt arui r̄ indeuoti. **H**ec q̄ reddit hoiem odiosum. Eccl. xx. Sapientia p̄p̄is sc̄p̄m amabile facit: ḡre fatuoꝝ effundent p̄vidē. Procāt ad loquendū odibilis erit. Et Prouerb. xxix. Abominatio hoīm detrac̄to. Et Ro. i. Detrac̄tores deo odibiles. **L**ectio q̄ facit hoīem m̄l̄plicēt viciōsum. Jaco. iij. Lingua n̄ra ignis est: uniuersitas iniq̄itatis lingua p̄stru fī mebus nostr̄ q̄ maculat totū corpus r̄ inflāmat rotā natūritatis n̄c inflāmara a ge/henna. Eccl. xxvij. Multi ceciderunt in ore gladij sed nō sicut q̄ interierunt p̄ lingua. Et q̄s enumerare posset peccata mala q̄ per linguaꝝ sunt. Funt em̄ mala plurima p̄ lingua p̄tra reuerentia diuine maiestatis: blasphemādo: giurando: r̄ diuinā officiū irreuerenter perturbando. Itē p̄tra amicicā fraterne charitatis p̄ adulatione que mendaciū: aut verba fraudulēta seducendo: p̄ p̄tumelā aut detractio ne diffamādo: r̄ p̄impaciōes maledicēdo. Itē p̄tra mundiciā virtuose r̄ moral honestatis: verba carnaliat impudica p̄serēdo: alios ad p̄tm̄ sollicitādo: r̄ p̄ p̄tis p̄tis dānabilitātē iactando. De lingua male gubernata dicit Ps. Tota die iuitū

cīa cogitauit lingua tua: heut nouaclā acu ta fecisti dolū. Dillexisti verba p̄cipitatōis lingua dolosa p̄ptera deus destruet te r̄ fine r̄c. Hec itaq̄ dicta sunt circa primū mysteriū p̄us p̄positū qđ est mysteriū spe cīcatiū distinc̄tiōis.

Tertiū p̄ncipale mysteriū est myste rīu p̄sideratiue dispositiōis. Ubi p̄ponende sunt p̄sideratiōes alīq̄ disponentes aīm ad recipiēndū sp̄m̄st̄m̄. Supius quidē posite sunt p̄diciōes alīq̄ dispositiue ad sp̄m̄st̄m̄ habendū. Iste at p̄sideratiōes q̄s dicturi sum̄ sunt illarū p̄diciōnū inductiue. Propōam⁹ igit̄ nos q̄duor p̄cipuas p̄sideratiōes inuocatiās sp̄m̄st̄i: sumptas fin p̄diciōes q̄tuor p̄n cipalū ventoz. iuga illō Ezech. xxvij. A q̄tuor vētis veni sp̄s r̄ illuffla luḡ in terfectos istos r̄ reuūscat̄.

Prima igit̄ p̄sideratio sum̄is a p̄diciōe venti orientalis.

Secondā a p̄diciōe vētī occidentalis.

Tertia a p̄diciōe vētī borealī sue septē

Quartā a p̄diciōe vētī me (trionalis).

Mirima igit̄ cōsideratō sum̄is a p̄diciōe vētī orientalī: r̄ hec est p̄sideratio n̄re infabilē r̄ vilis natūras. De hoc oīcē expōi p̄tillō. Jud. v. Filii isrl̄ i. veri fideliē hitabar i oīcē. i. in p̄sideratiōe vilitatis sue originis. Ber. Lōdiera vñ venis r̄ erubefce. Sic ei dī Ben. iij. M̄auit de⁹ hoiez dḡ limo terre. Hec itaq̄ p̄sideratio facit hoiez hūllari r̄ lic ad sp̄m̄rituscti receptōis disponi: q̄s sicut dī Prouerb. xj. Ubi hūllitas ibi sapia q̄ est p̄mū donū sp̄m̄st̄i. r̄ Jac. iij. Hūllib⁹ dat grāz

Secondā p̄sideratio sum̄is a p̄diciōe vētī occidentalis. Et hec est p̄sideratio n̄re flebil'mortalitatis. De h̄ vēto dī Ero. x. Egressus ē moyses dī p̄spectu pharaonis r̄ orant dñz q̄ flare fec̄ vētū. Ab ocidēte vehemētissimū r̄ arreptā locusta p̄iecit in mare rubr. Moyses. i. assūpt⁹ ex aq̄s vir. s. retrac̄t⁹ ab aq̄s voluptatū r̄ vētū: egress⁹ ē dī p̄spectu pharaonis. i. diaḡbōli: r̄ orant p̄ p̄coꝝ remissiōe dñz q̄ flare fec̄ vētū ab occidēte vehemētissimū. i. spirauit vētē mōr̄ p̄sideratōs q̄ p̄iec̄ arreptā

333